

INNOVATIETELEX • 01/2013

© JADE GOOSSENS

COÖPERATIEF AARDGASRIJDEN

De energiemarkt in ons land is volop in beweging. Zowel bedrijven als particulieren zoeken naar goedkope en/of duurzamere vormen van energieproductie, -verbruik of -aankoop. Een van de vijf Coop Awards 2012 ging naar 'Coöperatief rijden op aardgas Ieper'. De Coop Award is het initiatief van Coopburo – de coöperatieve dienstverlener van Cera – om beloftevolle coöperaties een duwtje in de rug te geven. We hadden een gesprek met initiatiefnemer Luc Goossens, zaakvoerder van Tuinsappen Lombarts Calville, in Voormezele (Ieper).

..... INNOVATIE

Freddy Robberecht, stafmedewerker Communicatie

Een eigzinnige bedrijfsfilosofie

Sinds 1 oktober 2000 is Luc Goossens actief met zijn bedrijf 'Tuinsappen Lombarts Calville'. "We zijn begonnen met het plan om innovatief, duurzaam, maar rendabel aan landbouw te doen. Het idee was om de hoogstamboomgaarden opnieuw in het landschap te introduceren door zelf zo veel mogelijk hoogstam te planten en andere mensen ertoe aan te zetten om dat ook te doen. Zelf brengen we artisanale biosappen en -cider op basis van oude appelrassen op de markt. Particulieren geven we een reden om aan te planten of niet te rooien omdat ze bij ons hun fruit kunnen laten persen." En het werkt! Het Regionaal Landschap bevestigt dat er meer hoogstamfruitbomen aangelegd worden en Luc krijgt steeds meer adviesvragen van kandidaat-hoogstamplanters.

Luc geeft zijn activiteit ook een maatschappelijke meerwaarde mee. "Ik maak een gezond product, ik zorg voor meer biodiversiteit in de boomgaarden en voor meer genetische diversiteit door de oude appelrassen opnieuw bekend te maken. Er wordt veel over duurzaamheid gesproken, ik probeer het waar te maken." Conform zijn bedrijfsfilosofie houdt Luc alles in eigen hand: klantenprospectie, levering aan kleinschalige verkooppunten en

niet aan de groothandel, transport ... Hij wil ook zo veel mogelijk energiekosten besparen en installeerde daarom zonnepanelen. Ook voor zijn transport zoekt hij een betaalbare en milieuvriendelijke oplossing. "We zijn toe aan een nieuwe bestelwagen en ik zocht op internet naar het zuinigste type. Toevallig kwam ik op het woord ecofuel terecht. Toen ik dat verder uitzocht, bleek het te gaan om cng, *compressed natural gas* of aardgas onder druk."

Cng is geen lpg

Luc ontdekte dat cng samengedrukt aardgas is, waarop onder meer in Duitsland en Italië al auto's rijden. Het aardgas wordt opgeslagen in cilindervormige tanks, ingebouwd in de bodemplaat van de auto. Tanken doe je aan een cng-installatie in de 'gewone' tankstations. Voor alle duidelijkheid legt Luc uit dat cng iets helemaal anders is dan lpg. Lpg wordt gemaakt op basis van aardolie en aardgas, het is een mengsel van butaan en propaan. "Als gevolg van de aardolie heb je bij lpg dus ook altijd uitstoot van fijn stof en stikstofoxiden. Weliswaar minder dan bij diesel, maar toch nog aanzienlijk. Cng – dat zuiver aardgas is – geeft veel minder uitstoot. Afhankelijk van de studie spreekt men van 80% tot 90% minder uitstoot." Luc ontdekte dat cng niet alleen milieuvriendelijker maar ook aanzienlijk goedkoper is dan traditionele brandstoffen zoals benzine of diesel. Een kilogram aardgas kost 20 tot 30% minder dan een liter

diesel. En in tegenstelling tot lpg is het verbruik van aardgas niet hoger dan dat van een dieselmotor. Door zijn schone verbranding gaat een aardgasmotor ook aanzienlijk langer mee dan een diesel- of benzinemotor. Rekening houdend met de hogere aankooprijds berekende Luc dat rijden op aardgas goedkoper is dan rijden op de traditionele brandstoffen vanaf 15.000 km/jaar. Een nadeel is dat de autonomie van cng-wagens kleiner is (tussen 450 en 650 km) en dat de aankoop van een cng-wagen alsnog 1000 tot 3000 euro duurder is dan een gelijkaardig dieselmodel.

Aardgas is een fossiele brandstof. Omdat de voorraden ooit uitgeput zullen zijn, moet er volgens Luc nog een stap verder gezet worden. En dat kan met biogas! "Biogas heeft nagenoeg dezelfde samenstelling als aardgas: 80 à 85% methaangas. Dat wil zeggen dat alle auto's die op aardgas rijden, eigenlijk ook op biogas kunnen rijden. Maar zolang biogas als autobrandstof in België niet voorhanden is, moeten we het met aardgas stellen." Luc wou dus wel een cng-bestelwagen kopen, maar zonder tankinstallatie in de buurt was dat geen optie. Daar moest dus eerst werk van gemaakt worden.

Op zoek naar bondgenoten

Navraag bij Gaselwest leerde hem dat er de eerstkomende tien jaar langs zijn bedrijf geen aardgasleiding aangelegd zou worden. Een privé tankinstallatie aan huis zat er dus niet direct in, maar misschien kon hij part-

ners vinden om een publiek tankstation te bouwen. Luc dacht daarbij in eerste instantie aan de stadsdiensten van Ieper. Omdat die enkele tientallen voertuigen op de baan hebben, kon een goedkopere brandstof voor hen aantrekkelijk zijn.

Luc nam contact op met Hein Lapauw, de duurzaamheidsambtenaar van Ieper. Hein verkreeg van het stadsbestuur dat hij met Luc het plan verder mocht onderzoeken. Hein betrok op zijn beurt Geert Dangreau van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij bij het project. Ondertussen was Luc op zoek gegaan naar mogelijke leveranciers van tankinstallaties en had hij een offerte gekregen van GreenPointSupplies in Anzegem. Geert en Hein zagen het kostenplaatje wel zitten en de drie musketiers besloten van start te gaan met een infoavond. "Met de logistieke steun van de stad konden we in april vorig jaar een goed bekendgemaakte infoavond organiseren. We hadden zo veel mogelijk zelfstandigen en bedrijven aangesproken omdat die wellicht het meest geïnteresseerd zouden zijn – vanwege het terugverdien-effect. Een aannemer of een kmo die enkele bestelwagens in gebruik heeft, kan met cng fors besparen. Zulke mensen zouden bereid kunnen zijn om te investeren in de aanleg van een publieke cng-tankinstallatie. De vergadering was een groot succes. Er waren zo'n negentig aanwezigen en we hebben er een paar blijvende contacten aan overgehouden."

MET DE COOP AWARD KWAM DE VORMING VAN DE COÖPERATIE IN EEN STROOMVERSNELLING.

De coöperatie wordt gevormd

Vooraf Westgas Ieper bleek bijzonder geïnteresseerd in het project, waardoor er een cluster van geëngageerde partners ontstond: Tuinsappen Lombarts Calville, de stad Ieper, POM West-Vlaanderen, Westgas Ieper en GreenPointSupplies. Een vijfde partner vond Luc in bvba Ecotechnieken in Diksmuide. Vrij spontaan groeide bij de partners het idee om op coöperatieve basis samen te werken. Een gelukkig toeval kwam hen hierbij ter hulp. Begin augustus had Geert op de valreep een dossier ingediend voor de Coop Award 2012 onder het motto 'Je weet maar nooit'. Tot hun verrassing bleken zij op 13 oktober een van de vijf laureaten te zijn. Met de prijs – een adviescheque ter waarde van 2000 euro en een projectpremie van 1500 euro – kwam de vorming van de coöperatie in een stroomversnelling. Met de hulp van Lieve Jacobs van Coopbuuro werden in het najaar van 2012 de statuten opgesteld. De coöperatie van de vier partners kreeg de naam GOW! (*Green On Wheels*). De Stad Ieper wordt vennoot zodra het nieuwe stadsbestuur geïnstalleerd is. De POM wordt geen vennoot, maar Geert zal als extern adviseur bij de coöperatie betrokken blijven. Daarnaast zal iedereen die het wenst één of meerdere aandelen van 250 euro kunnen kopen. Zij zullen kunnen genieten van een aantal voordelen, zoals goedkoper tanken en extra korting bij de aankoop van een cng-wagen. Je zal uiteraard ook kunnen tanken zonder aandeelhouder te zijn. "Door coöperanten te werven, proberen we een draagvlak te creëren om het rijden op aardgas in gang te doen vinden en uiteraard investeren we het kapitaal dat we ophalen, in nieuwe stations. We starten met twee stations in Ieper en in Diksmuide, maar je kunt niemand overtuigen om over te schakelen op aardgas als er niet voldoende plaatsen zijn om te tanken." Op dit vlak is er in ons land nog werk aan de winkel. Er zijn al diverse wagens en bestelwagens verkrijgbaar 'af fabriek', maar je kunt nog maar op negen plaatsen aardgas tanken: vier van Dats24 (Colruytgroep), twee van GreenPointSupplies en drie van Electrabel. "Het is een

verhaal van de kip of het ei. Er wordt niet geïnvesteerd in tankstations omdat er geen auto's op cng rijden en er worden geen auto's op cng gekocht omdat er geen tankstations zijn."

Van aardgas naar biogas

Luc ziet het aardgas als opstap naar rijden op groengas (opgevoerd biogas). Biogas is een hernieuwbare brandstof die gewonnen wordt uit organisch afval. Met groengas zou je nagenoeg CO₂-neutraal rijden. De CO₂ die de voertuigen uitstoten, werd tijdens de groei door de planten opgenomen. Om biogas als brandstof aantrekkelijk te maken, zou de overheid volgens Luc een certificatenregeling moeten uitwerken – naast de huidige groenestroomcertificatenregeling voor biomassa- en

wkk-centrales. Verder zou het toegelaten moeten worden – mits de kwaliteit gegarandeerd is – om groengas in het aardgasnet te injecteren. Net zoals vandaag gebeurt voor propaan en butaan, zou opgevoerd biogas in een tank geleverd kunnen worden op het bedrijf, zodat je zelf kunt tanken. Een andere mogelijkheid, namelijk groengastankstations creëren naast bestaande biogasinstallaties, is niet wenselijk. Automobilisten willen geen tijd verliezen met rond rijden op zoek naar brandstof en het zou onnodige verkeersdruk op het platteland veroorzaken.

Misschien zijn biogastankstations nog een utopie, de aardgastankstations zijn dat niet. GOW! hoopt niet alleen in Ieper en Diksmuide een publiek aardgasstation te realiseren, de coöperatie heeft de ambitie om ook op andere plaatsen in Vlaanderen stations op te richten. ■

BINNENKORT

>> Studienamiddag

Verlaag je energiefactuur

Er zijn meerdere mogelijkheden voor wie zijn energiefactuur wil verlagen. Alles begint natuurlijk met je energie zo goedkoop mogelijk aan te kopen. Wat ben je ermee als je weinig verbruikt op je bedrijf, maar je energie veel te duur betaalt? We geven je enkele praktische tips, waarmee je zelf aan de slag kan.

Ook wie zijn energie goedkoop inkoopt, heeft allerlei mogelijkheden om energie te besparen op zijn bedrijf. Energiezuinige ventilatie, voorverkoeling, warmterecuperatie ... Het zijn maar enkele voorbeelden van energiezuinige technieken. Welke technieken zijn rendabel voor jouw sector? Ten slotte krijg je nog een overzicht van de technieken waarmee jij op jouw bedrijf zelf energie kan produceren. Denk maar aan elektriciteit of warm water met behulp van de zon, houtverbranding, een warmtepomp ...

PRAKTISCH – Op woensdag 23 januari in Oudenaarde (19-20 uur Varkens, 20-21 uur Energiefactuur, 21-22 uur Melkvee). • Inschrijven: Deze studieavond is gratis, maar inschrijven is verplicht (diana.goris@innovatiesteunpunt.be). • Informatie: Elvie Plevoets (016 28 61 35 of elvie.plevoets@innovatiesteunpunt.be)

>> Studieavond

Inzicht in de consument

De consument van vandaag verwacht heel wat – ook van jouw product. Hij wil voedsel dat veilig is, een kleine ecologische voetafdruk heeft en duurzaam geproduceerd werd. Tijdens onze studie-avond zal Ivo Mechels, de woordvoerder van Test-Aankoop, voor ons de spreekbuis zijn van de gemiddelde

Vlaamse consument. Hij neemt ons mee doorheen zijn ideeën over veilig voedsel en een aantrekkelijke sierteelt, aangevuld door enkele praktijkgetuigenissen uit onze sector.

PRAKTISCH – Op 6 februari, van 19 tot 22 uur, bij Eurotuin (Fratierstraat 111 in Merelbeke) • Informatie: www.innovatiesteunpunt.be • Inschrijven: diana.goris@innovatiesteunpunt.be

>> Achter de schermen

Scana Noliko

Het internationale conservenbedrijf Scana Noliko is specialist in het conserveren van groenten via warmtebehandeling. Tijdens ons bezoek, nemen we een kijkje achter de schermen en ontdekken we welke processen en technieken dit bedrijf toepast om geconserveerde groenten en fruit tot bij de eindconsument te brengen. Na de rondleiding door het bedrijf vertelt algemeen directeur Dominiek Stinckens over de strategie die Scana Noliko gevolgd heeft om uit te groeien tot de top in Europa. We spreken met directeur Stinckens over de integratie in PinguinLutosa en gaan na hoe Scana Noliko zijn eigen strategie kan behouden. Tot slot ontdekken we ook welke stappen Scana Noliko doorloopt bij het ontwikkelen van zijn toekomstgerichte strategie.

PRAKTISCH – Op woensdag 27 februari, van 13.30 uur tot 18 uur, bij Scana Noliko (Industrieterrein Kanaal Noord 2002 in Bree). Deelnemen kost 5 euro voor beroepsleden Boerenbond en 10 euro voor niet-leden. • Inschrijven: Inschrijven is verplicht (www.innovatiesteunpunt.be of via Diane Goris op 016 28 61 02). Omdat het aantal plaatsen beperkt is, worden de plaatsen voorbehouden voor beroepsleden Boerenbond wanneer er te veel inschrijvingen zijn. • Informatie: via onze website www.innovatiesteunpunt.be of Veerle Serpieters op 016 28 61 31

Innovatiesteunpunt
de toekomst begint vandaag

Diestsevest 40 • 3000 Leuven • T 016 28 61 20 • F 016 28 61 29
E info@innovatiesteunpunt.be • I www.innovatiesteunpunt.be

Het Innovatiesteunpunt is
een initiatief van Boerenbond
in partnerschap met Cera

